

ОТСРОЧКА

Излизаме от атомната кома

Европарламентът даде надежда за продължаване на живота на 3-и и 4-и блок в АЕЦ „Козлодуй“ с 8 месеца след важно гласуване в Брюксел вчера.

Външната комисия подкрепи доклада за България на Джефри ван Орден, в който се призовава да се гледа гъвкаво на датата на затваряне на 3-и и 4-и блок. Това можело да означава забавяне на затварянето с 8 месеца, за да позволи преразглеждане на условията.

Текстът на поправката за „Козлодуй“ (виж цитат от нея в карето), внесена от Ван Орден, бе разбит на ня-

колко части и така бе гласуван, каза евронаблюдателят Димитър Абаджиев.

„Гъвкавият подход“ минал много лесно с вдигане на ръце, тъй като мнозин-

десни, и леви депутати бяха разделени по въпроса.

Депутатите не приеха текста, който припомня, че експертите на Съвета на ЕС и независими специалисти са потвърдили високата степен на сигурност на блокове 3 и 4 в българската АЕЦ.

Отхвърлянето на текста се обяснява в Брюксел като нежелание на Комисията по външните работи да влезе в пряк сблъсък с Еврокомисията, която обявява сигурността на двата блока като основен довод да иска тяхното спиране.

Депутатите отхвърлиха с голямо мнозинство „маке-

„... Повтаря своя призив към Съвета да бъде готов да разглежда датата на затваряне на тези блокове гъвкаво, което може да означава забавяне с осем месеца на затварянето, за да позволи преразглеждане...“

ството било явно.

За отлагането на затварянето с 8 месеца обаче се наложило електронно гласуване и текстът минал само с няколко гласа. До последно завчера не бе ясно дали ще се съберат достатъчно гласове за отлагането с 8 месеца, тъй като и

АЕЦ „Козлодуй“

СНИМКА: "24 ЧАСА"

донската" поправка, внесена от Зелените. Тя призовава българските власти да гарантират регистрацията на партия на ет-

ническите македонци.

Отхвърлена бе и другата им поправка, в която се настоява бивши агенти на Държавна сигурност да не

бъдат издигани на изборите за Европарламент. Докладът се гласува в пленарна зала в четвъртък.

■ Реакции на 12-а стр.

Да затворим 3-и реактор, но да запазим 4-и

Строителство на 7-и и 8-и блок е по-разумно от АЕЦ „Белене“, за тях има дори лицензирани площадки

ФИЛИП ЦАНОВ

Разумната позиция проби в Европа - Джефри ван Орден иска отлагане на смъртната присъда на 3-и и 4-и реактор на АЕЦ „Козлодуй“.

Но дори да стане, то не решава проблема на България по отношение на енергийната обезпеченост. За осем месеца не може да се случи нищо съществено, нито могат да се построят нови мощности.

Има обаче решение, което ще осигури енергийна сигурност на България и региона и нормално ценово равнище на тока.

Рискове край „Белене“

В края на 70-те години, притиснати от енергийната криза заради енергоемките производства и мегаломанските проекти като „Червена могила“ в Радомир, ЦК и Политбюро вземат решение да бъде построена втора атомна в Белене.

Реализацията на проекта стартира веднага. Въпреки предупрежденията на специалистите за високата сеизмична активност в района - 8-а степен по скалата на Рихтер. Гласовете, че мястото не е удачно, са заглушени. Започва проектирането на централата по

съществуващите тогава ГОСТ стандарти на Съветския съюз. Строителството тръгна през 1984 г. Тогава се договарят и доставките на оборудването.

При това положение:

1. Ще се намери ли институция, която да гарантира и да лицензира строителство на атомна централа в доказано активен сеизмичен район?

2. Построените вече съоръжения и доставеното оборудване е с изтекъл вече 23 г. експлоатационен и гаранционен срок

3. За да продължи строителството, площадката на АЕЦ „Белене“ отново трябва да се лицензира, но този път по европейските стандарти, валидни към 1 януари 2007 г. Практиката показва, че такова лицензиране изисква от 3 до 5 г.

4. Дори да приемем, че е възможно лицензиране на площадка, проектирана и изградена по съветски ГОСТ стандарти, строителството ѝ ще продължи не по-малко от 6 г. за един енерго блок при свръхнатоварен темп на работа.

5. Технологиата изисква след построяване на централата да започнат де-

тайлни изпитания на целия корпус, включително на всички възли и детайли от оборудването. Този процес

отново продължава между 3 и 5 г.

Целесъобразно ли е да се инвестират 4 млрд. евро в

централа, на която са изтекъл 60% от експлоатационния срок? (23 г. от началото на строителството, 3 г. за лицензиране, 6 г. за строителство и 3 г. за изпитание и пуск на съоръжението - общо 35 г.) И най-рано ще влезе в експлоатация през 2019 г.

Няма ли да се наложи и на нашите наследници да започнат процедури по затваряне на атомна централа? А разумните гласове твърдят:

На България са нужни не нови, а заместващи мощности,

с капацитет, съобразен с реалните нужди на страната и възможностите за износ в региона.

Малцина знаят, че в АЕЦ „Козлодуй“ има 2 лицензирани площадки - 7-а и 8-а, за два 400-мегаватова реактора. Не е ли по-разумно нови мощности да бъдат построени на мястото, където

има изградена инфраструктура, завод за рециклиране на ядрени отпадъци, хранилища за отработено ядрено гориво и

висококвалифициран персонал.

След като затваряме 3-и и 4-и реактор, е резонно да построим 7-и и 8-и.

Кои са плюсовете

на нови реактори в Козлодуй?

1. Безопасността - почти милиард евро са инвестирани в последните години с тази цел.

2. Сроковете - максимум до 5 г. (1 г. за лицензиране + 4 г. за строителство на двата реактора), т.е. през 2012 г. ще имаме работещи нови реактори.

3. Цената - не повече от 2 млрд. евро за двата реактора

В последните години нито едно правителство не отговаря защо ние сме единствената държава, която закрива залпово 2 по 2 ядрените си реактори. Не беше ли по-добре да се закрият отначало първи, след това втори, след няколко години трети и след още няколко четвърти реактор и да се даде възможност на страната по време на този процес да изгради заместващите си мощности.

Световната практика показва, че не по-малко от 30% от приходите на съществуващите блокове 5 и 6 ще отиват за обезопасителни мерки по извеждането и консервацията на 1-и, 2-и, 3-и и 4-и блокове на АЕЦ-а.

(Продължава на 12-а стр.)